

Mikael

HELSINGIN MIKAELIN SEURAKUNTA 2018/2019

MIKAELINKIRKKO

30 V.

Muistoja vuosien varrelta

**MILLAINEN ON
SINUN KIRKKOSI?**

Seurakuntavaalit 18.11.2018

Syksyn
toimintaa ja
tapahtumia

Mikael

- 2 Kirkkoherran tervehdys
- 3 Jumalanpalveluselämä
- 4 Jumalanpalveluselämä
- 6 Jumalanpalveluselämä
- 7 Musiikki
- 8 Lapset & perheet
- 9 Lapset & perheet
- 10 Nuoret
- 11 Kansainvälinen työ
- 12 Mikaelinkirkko 30 vuotta
- 14 Mikaelinkirkko 30 vuotta
- 16 Mikaelinkirkko 30 vuotta
- 17 Aikuiset
- 18 Aikuiset
- 19 Aikuiset
- 20 Diakonia
- 21 Diakonia
- 22 Diakonia
- 23 Seurakuntavaalit
- 24 Seurakuntavaalit
- 25 Seurakuntavaalit
- 26 Muuta

.....
julkaisija: Helsingin Mikaelin seurakunta
toimitus: Kati Vento ja viestintäryhmä
kannen kuva: Mikaelin seurakunta
ulkoasu: Anne Stolt
painotyö: Erweko

Meidän kirkko – meidän oma seurakunta

Kontulan Mikaelinkirkko on palvellut alueemme asukkaita 30 vuotta. Punatiilisen kirkkorakennuksen tunnistaa katolla olevasta isosta, pronssisesta rististä, joka näkyy kauas.

Tämän modernin ja sisältä värikkään palvelukeskuksen läpi kulkee käytävä. Se alkaa arkisesta toimistorakennuksesta ja päättyy juhlallisesti kirkkosalissa alttarin eteen. Käytävä kuvaa elämäämme, joka kulkee arjesta kohti juhlaa. Tarvitsemme yhteisiä tilaisuuksia ja aikoja, jotka katkaisevat arjen ja antavat iloa elämään.

Juhlimme Mikaelinkirkkomme 30-vuotissyntymäpäivää sunnuntaina 21.10. Hiippakuntamme piispa Teemu Laajasalo saarnaa juhlamessussa ja on kanssamme kirkkokahveilla. Juhlapäivämme on samalla Piispanpäivä Kontulassa. Olet tervetullut yhteiseen juhlaamme. Yhtä lailla olet tervetullut jokaisena päivänä Mikaelinkirkolle!

Tänä syksynä sinulla on mahdollisuus tulla mukaan seurakuntavaaleihin. Yhteinen teemamme on Meidän kirkko. Valitsijayhdistysten ehdokaslistat keräävät ehdokkaita. Muista äänestä! Jokainen annettu ääni kertoo, että olet mukana meidän kirkkomme ja meidän seurakuntamme toiminnassa.

Oma seurakuntamme tekee paljon hyvää täällä Itä-Helsingissä. Sen toiminta tavoittaa lapsia, perheitä, aikuisia ja ikäihmisiä. Ihmiset saavat ideoida ja ehdottaa myös itse uusia toimintamuotoja ja tulla tekemään yhdessä. Silloin toimintamme on aitoa, konkreettista ja todellista ja sillä on myönteistä vaikutusta ihmisten elämässä.

Tervetuloa Mikaelinkirkon 30-vuotisjuhliin! Osallistu myös seurakuntavaaleihin – ehdokkaana tai äänestäjänä.

*”On täynnä lahjojasi kätesi, Jumala.
 Soi syksy kiitostasi maan kaiken kasvusta.
 Nyt kiittää sydämemme, kun meitä rakastat,
 suot toivon elääksemme ja hoivaat, johdatat.” (Virsi 575,4)*

Martti Häkkänen

Martti Häkkänen, kirkkoherra

Pyhähuolettomuus

*Hymyile.
 Hengitä sisään.
 Huokaa huolesi
 Jumalalle.*

”Heittäkää kaikki murheenne hänen kannettavakseen, sillä hän pitää teistä huolen.”
 I. Piet. 5:7.

MESSU ELI EHTOOLLISJUMALANPALVELUS
Mikaelinkirkossa joka sunnuntai klo 11.
 Messun jälkeen kirkkokahvit.

Poimintoja syksyn messutarjonnasta:

- 26.8.** Syyskauden avaus. Messussa siunataan tehtäviinsä vapaaehtoiset ja uudet työntekijät.
- 2.9.** Kontufestin ja pihakirppiksen päätteeksi on iltamessu **klo 17.**
- 7.10.** Vietetään Ikäihmisten messua vanhaan malliin.
- 14.10.** Ekumeeninen lähetyspyhä, jolloin vietetään Risteyksessä -messua.
- 21.10.** Vietetään Mikaelinkirkon 30-vuotissyntymäpäivää. Messussa saarnaa Helsingin hiippakunnan piispa **Teemu Laajasalo.**
- 3.11.** Pyhäinpäivän messussa **klo 17** muistetaan vuoden aikana poisnukkuneita.
- 4.11.** Vietetään meditatiivista hiljaisuuden messua ja lauletaan Taizé-lauluja.
- 2.12.** Ensimmäisenä adventtisunnuntaina otetaan käyttöön Mikaelinkirkon uusi kastepuu. Lue lisää kastepuusta s. 6!

ILTAEHTOOLLINEN ÖSTERSUNDOMIN KIRKOSSA
sunnuntaisin klo 17. Tule aloittamaan uusi viikko Östersundomin idyllisessä miljöössä. Syyskausi **9.9.–2.12.**

MIKAELINKIRKON EHTOOLLISHETKI
torstaisin 20.9., 18.10. ja 22.11. klo 13.
 Tule hiljentymään ja levähtämään sanan, sakramentin ja laulun äärelle.

KONTULAN MONIPUOLISEN PALVELUKESKUKSEN EHTOOLLISHETKI
21.9., 19.10., 23.11. sekä torstaina 20.12. klo 13.30.

Papit: Marjaana Faugel (jumalanpalveluselämä) p. 09 2340 4837, Anne Granström (aikuiset, lähetystyö) p. 09 2340 4834, Martti Häkkänen (kirkkoherra) p. 09 2340 4810, Mia Iiskola (jumalanpalveluselämän vapaaehtoiset) p. 09 2340 4832, Sasu Rauhala (lapset ja perheet) p. 09 2340 4855, Jenni Kahenvirta (lapset ja perheet) p. 09 2340 4835, Aimo Lankinen (kouluikäiset) p. 09 2340 4831, Marja Lehtinen (aikuiset ja vanhukset) p. 09 2340 4830, Eva-Lisa Lindström (diakonia) p. 09 2340 4833 ja Tuomas Pitkänen, virkavapaalla 29.1.2019 asti (rippikoulut) p. 09 2340 4836. Sähköpostit etunimi.sukunimi@evl.fi

HELYKODIN EHTOOLLISHETKI
perjantaina 2.11. klo 14.

MILLAISEEN MESSUUN SINÄ MIELELLÄSI TULISIT?
 Millainen messu olisi kiva? Haluaisitko sinä tehdä siihen liittyen jotakin?
 Syksyllä alkaa projekti, jossa kehitetään messua ja toimintaa sen ympärillä. Myös sinä voit osallistua ja lähteä yhdessä kehittämään messua. Kannattaa siis olla kuulolla! Jos innostuit jo nyt, voit ilmoittautua mukaan tekemään yhteistä pyhäpäivää. Lisätietoja pastori **Mia Iiskolalta.**

Naiset pappeina:

30 vuodessa mahdollisuudesta ja ihmetyksestä enemmistöksi

TEKSTI: KATI VENTO

Mikaelinkirkon lisäksi tänä vuonna 30-vuotistaivaltaan saavat juhlistaa myös Suomen ensimmäiset naispuoliset papit. Naiset saivat kirkolliskokouksen päätöksellä pappisoikeuden vuonna 1986 ja ensimmäiset heistä vihittiin evankelis-luterilaisen kirkon pappisvirkaan 6.3.1988.

Saman vuoden huhtikuussa sai pappivihkimyksen **Sirkka Kuula**. Hänen ensimmäinen työtehtävänsä pappina oli kaste Kaarenjalan kerhuoneella,

minne oli rakennettu pieni kapeli Mikaelinkirkon rakentamisen ajaksi. ”Muistan oikein hyvin tilanteen. Ajattelin, että tunnen vierautta - ettei tehtävä ole omaani - mutta kaikki kuitenkin tuntui ihan luontevalta enkä jännittänyt lainkaan. Kastevanhemmat lähettivät myöhemmin kuvan tilaisuudesta.” Sirkka kertoo.

Vuonna 1988 työnsä pappina aloittivat myös **Anne Granström** ja **Eva-Lisa ”Eve” Lindström**. Ensimmäiset virantoimitukset ovat jääneet heidän

kin mieliinsä. Ensitöikseen Anne toimitti hautaan siunaamisen. Evellä puolestaan tuli heti vastaan vähän erikoisempi tapaus: kaksoishäät. ”Vihin avioliittoon yhtä aikaa äidin ja tyttären sulhasineen. Jännitti kamalasti, että sotkeudun nimissä, ja vihinkin heidät vahingossa keskenään jotenkin ristiin” Eve muistelee huvittuneena.

Kun Sirkka aloitti teologian opinnot, ei papiksi tuleminen ollut hänelle lainkaan vaihtoehto. Mikä sitten sytytti kiinnostuksen

KUVA: KATI VENTO

Lue *Even ja Sirkkan* muistot Mikaelinkirkosta sivulta 14.

Sirkka Kuula, Eve Lindström ja Anne Granström

KUVA: SIRKAN KOTIALBUMISTA

KUVA: ANNE ANNE KOTIALBUMISTA

KUVA: EVE ANNE KOTIALBUMISTA

Kuva 1. Sirkkan vihki papiksi piispa Samuel Lehtonen.

Kuva 2. Ensimmäisenä päivänä töihin tullessaan Anne sai kuulla, että parin päivän päästä on hautaan siunaaminen ja omaiset ovat tulossa tapaamaan häntä. ”Jännitti tietysti, mutta en sentään ollut ihan hukassa. Itse toimituksessa tunsin olevani omalla paikallani.”

Kuva 3. Kotikaste vuonna 1990. ”Tämän vauvan kaksi tyttäätä olen jo ehtinyt kastaa”, laskee Eve.

papin työhön tilanteessa, jossa kyseinen ammatti ei vielä edes ollut mahdollinen naisille? ”Kun vastustus naisten papiksi vihkimistä vastaan kasvoi, samalla myös minun ajatukseni siitä mahdollisuudesta lisääntyivät”, Sirkka sanoo.

Evellä teologinen tiedekunta oli kakkosvaihtoehto, mutta hän ajattelee, että Jumalan sormi osoitti hänet opintojen pariin. ”Omana motiivina oli saada joskus pitää rippikoulua, kun isosena toimiminen Herttoniemen seurakunnassa oli ollut niin mukavaa. Sainkin mitä toivoin: rippikoulua on tullut pidettyä melkoiset määrät; jo opiskeluaajoista asti muutamin poikkeuksin joka ainoa vuosi.” hän kertoo.

Oma rippikoulu vaikutti myös Annen uravalintaan. Pieni maailmanparantaja vaikutti riparilla siitä, miten paljon merkitystä Raamatulla on myös maallisissa, yhteiskunnallisissa asioissa. Lisäksi oman rippikouluopettajan rohkean rehellinen tapa olla pappi ja ihminen sai Annen ajattelemaan, että tuota hänkin haluaisi, eikä hän nähnyt sille mitään estettä: ”Jo reilut kymmenen vuotta ennen kuin kirkolliskokous avasi pappisviran naisille, kerroin jo

kavereilleni, että minusta tulee pappi!”

Anne havaitsi, että pappautensa alkuvuosina osalle seurakuntalaisista tuntui olevan vaikea hyväksyä uutta tilannetta. ”Vastustajat käyttäytyivät kuitenkin varsin hienotunteisesti; jättäytyivät pois ehtooliselta, jos sitä jakoivat naiset, mutta eivät tuoneet vastustustaan juurikaan sanallisesti esiin. Kirkollisia toimituksia varaavat ihmiset toivoivat

”Olin alussa ihmettelyn kohteena. Kaikissa kohtaamisissa kyseltiin, miltä tuntui olla pappi.”

nykyistä useammin joko naista tai miestä toimittamaan, ja miespappitoiveet olivat usein ehdottomia. Vuosien myötä tilanne on kuitenkin tasaantunut, eikä papin sukupuolella näytä olevan merkitystä.”

Suoranaista syrjintää tai vastustusta sukupuolensa vuoksi Anne, Eve ja Sirkka eivät ole kokeneet, hämmästyä kylläkin. ”Olin alussa ihmettelyn kohteena. Kaikissa toimituksissa ja kohtaamisissa kyseltiin, miltä tuntui olla pappi”, muistelee Sirkka.

Pappeus ja pappeihin – niin naisiin kuin miehiinkin – suhtautuminen on kuitenkin muuttunut vuosien saatossa tavanomaisemmaksi. ”Pappeja ei pidetä sen kummempina ihmisinä”, toteaa Eve, ja Anne on kokenut samoin: ”ihmisten odotukset pappeja kohtaan ovat ehkä muuttuneet ja suhtautuminen pappeihin on tullut rennommaksi.”

Naisten osuus Suomen evankelis-luterilaisen kirkon pappis-
tosta on kasvanut tasaisesti, ja 2000-luvulla papiksi vihityistä enemmistö on ollut naisia. Virassa toimivista papeista naisia on tällä hetkellä hieman alle puolet. Kirkon johtotehtävissä naisia on kuitenkin toistaiseksi vähän: kirkkoherroista naisia on 20 % ja piispana on toiminut toistaiseksi vain yksi nainen, Helsingin edellinen piispa **Irja Askola**. Tämä mietityttää Sirkkaa. ”Ajattelen, että naisiin oltaisiin jo totuttu, mutta ei se ihan niin taida olla-kaan. Puheet naisista pappeina, kirkkoherroina tai piispoina liittyvät kirkon koko naiskuvaan, mikä on jo paljon laajempi ja syvällisempi asia ja kätkee sisälleen monenlaisia asenteita. Kaipaisin enemmän tällaista pohdiskelua kirkon piirissä.”

Kastepisaroiita Mikaelinkirkossa

TEKSTI: JENNI KAHENVIRTA

Mikaelinkirkkoon suunnitellaan kastepuuta, joka on tarkoitus ottaa käyttöön syyskauden aikana. Kastepuuhun kiinnitetään kastettujen nimet. Kuvittaja ja akvarellisti Heli Pukki teki neljä erilaista luonnosta kastepuusta. Luonnokset olivat keväällä nähtävillä Mikaelinkirkon aulassa, jossa saattoi äänestää mieleistään kastepuuta sekä jättää ajatuksia ja ideoita kastepuuhun liittyen. Kastepuuta kävi äänestämässä lähes 200 ihmistä.

Kastepuuprojekti on Heli Pukille tärkeä sydämen asia. Hän haluaa kuulla seurakuntalaisten ajatuksia ja toiveita, koska hän kokee, että kastepuun tulee olla sellainen, että se koskettaa seurakuntamme alueen väkeä. Heli Pukki toivoo kastepuusta ajatuksia ja palautetta paitsi luonnosvaiheessa, myös valmiin työn äärellä. Hän ajattelee, että silloin kun taide herättää tunteita, se on onnistunut tehtäväänsään.

Kastepuun suunnittelussa Heli Pukki lähti liikkeelle ”pisara”-ajatuksesta. Hän tutustui Mikaelinkirkon kirkkosaliin, alttaritauluun ja sävyihin. Mikaelinkirkko on Heli Pukin mielestä nuorekas tila. Kastepuun suunnittelua on auttanut se, että kastepöydällä on kiinteä paikka kirkkosalissa ja kastepuulle oli jo suunniteltu paikka kastepöydän tuntumaan. Kastepöytä on ikään kuin antanut juuret kastepuulle. Kastepuuta suunnitellessa Heli Pukille on tullut tunne, että kastepuulle on seurakuntassamme tarve ja sitä odotetaan. Hän toivoo, että myös kirkkosali kokisi kastepuun omakseen.

Kastepuuluonnokset ovat kaikki hieman erilaisia, mutta niistä löytyy yhteisiäkin piirteitä. Niitä yhdistää värimaailma; taivaan sini, maan ja puun vehreys sekä muutamasta työstä löytyvä mullan tummuus. Kaikkiin töihin on liitetty akvarellin yläpuolelta lähtevät ja työn eteen tulevat riippuvat metallivaijerit, jotka kuvaavat rauduskoivujen maahan asti ulottuvia oksia. Vaijereiden päissä on kuin kastepisaroina kristallit. Teoksissa on käytetty peilipintaa, josta kirkkoon tulevat ihmiset ja kastettavat voivat nähdä aavistuksenomaisena heijastuksena oman kuvansa. Luonnosten nimet kertovat niiden erilaisista luonteista: Kehä, Kosketus, Heijastus ja Siivet. Vaikka kastepuun tuloa on valmisteltu yhdessä seurakunnan työntekijöiden ja seurakuntalaisten kanssa, toivoo Heli Pukki voivansa tuoda kastepuuhun lopulta myös jotain uutta - jonkinlaisen ”yllätysmomentin”.

Heli Pukki luonnehti Mikaelin seurakunnan aluetta osuvasti elämää polveilevaksi ja moninaiseksi. Hän toivoo, että kastepuu koskettaisi erilaisia ihmisiä alueellamme. Hän toivoo, että kastepuuhun tulisi todella paljon kastettuja lapsia, nuoria ja aikuisia kuvaavia lehtiä tai ”pisaroiita”. Se olisi paras palkkio, minkä hän voi työstään saada.

Heli Pukki pitää käsissään kastepuuäänestyksessä eniten ääniä saaneita luonnoksia: Heijastus ja Siivet. Mikaelinkirkon iltapäiväkerholaiset tarkastelivat teoksia ja kuvasivat niitä hienoiksi. Heille tuli Heijastus -teoksesta mieleen mm. elämänpuu, aurinko, maa ja taivas ja Siivet -teoksesta mm. kevät, kyyhkynen, kastettu ja enkelinsiivet.

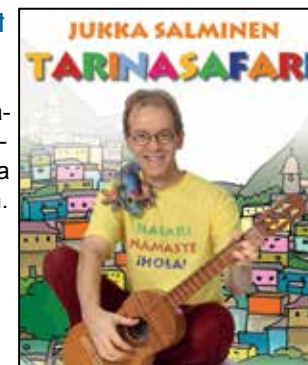
Musiikkia Mikaelissa

Musiikki on mukana melkein kaikessa seurakunnan toiminnassa. Tervetuloa mukaan kuuntelemaan tai itse osallistumaan. Joka sunnuntai laulamme messussa yhdessä tuttuja virsiä ja kuulemme muuta musiikkia.

KONSERTEJA SYYSKAUDELLE

Jukka Salmisen Tarinasafari -konsertit
Maanantaina 29.10. klo 10 ja 18
Mikaelinkirkossa.

Jukka Salminen kuljettaa Tarinasafarissaan kuulijansa ympäri koko maailman. Matkustamme lauluin Suomesta Tansaniaan, Nepaliin ja Venezuelaan. Tarinasafari kutsuu niin lapset kuin aikuisetkin hämmästelemään, miten joka päivä tapahtuu pieniä, suuria ihmeitä. Vapaa pääsy.

Mikaelin Laulajien joulukonsertti
Torstaina 13.12. klo 19 Mikaelin-kirkossa.
Vapaa pääsy, ohjelma 10€.

HKL:n Mieslaulajien joulukonsertti
Torstaina 20.12. klo 18 Mikaelin-kirkossa.
Vapaa pääsy, ohjelma 10€.

Tarkemmat tiedot konserteista löydät Kirkko & Kaupunki -lehdessä sekä seurakunnan nettisivuilta.

TULE MUKAAN LAULAMAAN!

Mikaelin Laulajat

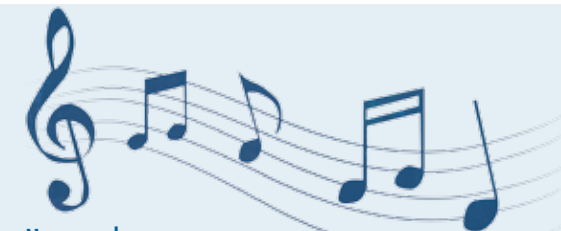
-mieskuoro harjoittelee Mikaelinkirkolla **keskiviikkoisin klo 17.30–20**. Syyskauden ensimmäinen harjoitus on **29.8**. Uusia laulajia otetaan mukaan erityisesti kauden alussa. Ilmoittautumiset ja tiedustelut: kuoronjohtaja **Jukka Okkonen** p. 050 5396690 tai jukkaokkonen5@gmail.com.

Iloinen Kanttorin Kööri

on kaikille laulamista innostuneille avoin kuoro. Köörissä tunnelma on rento ja nimensä mukaisesti iloinen. Kööri harjoittelee Mikaelinkirkolla **tiistaisin klo 18–19**. Voit tulla mukaan silloin, kun sinulle sopii. Tied. **Kirsi Honkanen-Punkari**.

Nuorten aikuisten lauluryhmä Melisma

harjoittelee periodeittain ja esiintyy seurakunnan tilaisuuksissa pitkin vuotta. Ohjelmisto koostuu pääosin nuorekkaasta, hengellisestä musiikista. Lauluryhmä esiintyy myös yhdessä lapsikuoro Ilois-saroiden kanssa. Tied. **Kirsi Honkanen-Punkari**.

Nuorten kuoron

harjoituksia pidetään periodeittain, yleensä **keskiviikkoisin ja lauantaisin**. Esiintyminen messuissa **28.10.**, **25.11.** ja jouluyönä **24.12**. Tied. **Mari Lamminen**.

ILOPISARAT

on lapsi- ja nuorisokuoro yli 6-vuotiaille juniori-laulajille. Ohjelmiston pääpaino on hengellisessä lastenmusiikissa. Kuoro esiintyy erilaisissa tilaisuuksissa sekä Mikaelinkirkon perhemes-suissa. Viikkoharjoitukset ovat Mikaelinkirkossa **keskiviikkoisin klo 18–19**. Kuoroa johtaa **Kirsi Honkanen-Punkari**. Ilmoittautumishojeet löydät Lasten ja perheiden sivuilta tai Mikaelin seurakunnan verkkosivuiltamme.

Yhteislaulutilaisuuksista löydät lisätietoa aikuistyön sivuilta.

Lasten kirkkomuskarista löydät lisätietoa Lasten ja perheiden omilta sivuilta.

Muskareita alle 3-vuotiaille järjestetään perhekerhojen yhteydessä.

Musiikkityöstä vastaavat kanttorit **Kirsi Honkanen-Punkari** p. 09 2340 4857 tai 050 307 4259 ja **Mari Lamminen** p. 09 2340 4845 tai 050 522 6883. Sähköpostit etunimi.sukunimi@evl.fi

Lapsiperheille

Mikaelin seurakunnassa on tarjolla monipuolista toimintaa lapsiperheille eri elämäntilanteisiin. Tulkaa mukaan silloin, kun perheellenne sopii! Kaikki toiminta on maksutonta eikä vaadi ilmoittautumista. Välipalamaksu on 1€/perhe, toimintakausi on 1.3.8.-7.12. (ei vko 42) välisellä ajalla.

PERHEKERHO

tiistaisin klo 9.30–11.30
Mikaelinkirkolla.
Yhteinen tuokio **klo 9.30.**

PERHERAAMIS

tiistaisin klo 17.30–19.30
Mikaelinkirkolla. Aikuisille ja lapsille osittain oma ohjelma.

ENSI KERTAA ÄIDIKSI

keski viikkoisin 19.9.–31.10. (ei vko 42) **klo 13.30–15.30** Mikaelinkirkolla. Kysy lisää ja ilmoittautu vauvan kanssa mukaan, lastenohjaaja **Riitta Haikonen.**

PERHEMESSU JA PUUHAPÄIVÄT MIKAELINKIRKOLLA

Suoja tiellä – perhemessu ja puuhapäivä **sunnuntaina 30.9. klo 11–14**
Perhemessu ja Taivaan Isän hommissa -puuhapäivä **sunnuntaina 2.12. klo 11–14**

TARINASAFARI – KONSERTIT PERHEILLE

maanantaina 29.10. klo 10 ja 18 Mikaelinkirkossa. **Jukka Salmisen** Tarinasafari –konsertti Mikaelinkirkolla vie kuulijansa ympäri koko maailman musiikin keinoin. Konsertti on maksuton. Iltakonsertin jälkeen yhteinen iltapala.

PÄIVÄKERHO – LASTA VARTEN

Päiväkerho on 3–6-vuotiaiden lasten ryhmätoimintaa, jossa panostetaan uuden oppimiseen, lapsen kokonaisvaltaiseen kehitykseen ja lasten ystävyyssuhteisiin. Luovuus, leikit, musiikki, kädentaidot, liikunta ja uusien asioiden tutkiminen kuuluvat päiväkerhon arkeen. Kristilliset juhlat ja tavat kuten ruokarukous kulkevat mukana kerhoeroissa.

Päiväkerhopaikka voi hakea 2013–2015 syntyneelle lapselle. Päiväkerhoryhmät toimivat Mikaelinkirkolla arkiaamupäivisin. Päiväkerhotoiminnassa on lukuausimaksut. Tiedustelut lastenohjaaja **Auli Karhu.**

PERHEKERHO

tiistaisin klo 9.30–11.30
Sakarimäen päiväkodissa.

PERHEKERHO

torstaisin klo 9.30–11.30
Leikkipuisto Mellunmäessä.
Yhteinen tuokio **klo 10.**

ILTAPERHEKERHO

kolmena torstaina (25.10., 1.11. ja 8.11.) **klo 17–19**
Mikaelinkirkolla. Muskarihetki **klo 17.30**, yhteinen keittoruokailu ja vapaata leikkiä.

INTERNATIONAL FAMILY EVENINGS

on Wednesday (1.8., 5.9., 3.10., 28.11., 19.12.) **at 17.30–19.30**
hrs at Mikaelinkirkko.

PERHEKAHVILA

perjantaisin klo 9–14
Länsimäen kirkolla.
Muskarihetki **klo 10.** (ei 31.8.)

PYHIS

-lasten oma hetki messun aikana **sunnuntaisin 2.9.–25.11.** (ei 30.9. ja 21.10.) **klo 11–12** Mikaelinkirkolla. Pyhäkouluun ei tarvitse ilmoittautua etukäteen. Ohjaajina toimivat koulutetut vapaaehtoiset.

MIKAELIN LASTENTUPA

- Vapaahetki vanhemmille
Parillisilla viikoilla: keskiviikkoisin klo 9–12
Parittomilla viikoilla: maanantaisin klo 16–19
Mikaelin Lastentupaan voit tuoda lapsesi leikkimään ja askartelemaan. Toiminta sopii myös vauvoille ja lasten määrää mitoitetaan joka kerta lasten iän ja tarpeiden mukaan. Pakkaa lapselle mukaan eväät ja pienimmille vaipat. Ilmoittautuminen yhdeksi tai useammaksi kerraksi lastenohjaaja **Riitta Haikonen.**
Tupa on maksuton!

PERHEIDEN SEIMIKURSSI

torstaisin 15.11., 22.11. ja 29.11. klo 17–19
Mikaelinkirkolla.
Joulunajan kurssilla kootaan kotiin persoonallinen jouluseimi. Hinta 10€/perhe sis. iltapalan, materiaalit ja ohjus. Ilmoittautuminen marraskuun alussa. Tiedustelut lastenohjaaja **Minna Njumbe Njjang.**

LASTEN MUSIIKKITOIMINTA

iLOPISARAT lapsikuorossa nautitaan musiikista soittamalla, laulamalla, liikkumalla ja kuuntelemalla. Tutustu tarkemmin ja ilmoita lapsesi mukaan Mikaelinkirkolla harjoittelemaan kuoroon ympäri vuoden verkkosivujemme kautta.

Lastenohjaajan päivä

Lastenohjaaja Minna Njumbe Njjangin työ Mikaelin seurakunnassa on monipuolista ja monikulttuurista toimintaa, jossa hän saa toteuttaa omaa visiotaan ja laittaa taitonsa likoon muiden iloksi. Näin hän kertoo eräästä toukokuisesta päivästäan sekä muutenkin työstään lasten ja perheiden parissa:

Aamu alkaa varhaiskasvatus- ja tiimin palaverilla. Käydään läpi huomioita ja terveisiä muista työkokouksista ja katsotaan loppukevään kalenteriasiat sekä selvitetään ”miehityksiä” syksyn tuleviin kerhoihin, tapahtumiin ja perhemessuihin. Siinä ohessa syödään lastenohjaaja Seija Perttilän eläkkeellelähdekakua, ja kirkkoherra Marttikan vieraili kokouksessamme.

Pikaisen eväslounaan jälkeen alkaa iltapäiväkerho. Ovikello soi ja ensimmäiset koululaiset saapuvat. Tarjolle on laitettu porkkanatikkuja ensiavuksi kurnivaan vatsaan, sillä koululounaasta saattaa olla jo tovi, ja välipalaa tarjoillaan kello 14. Jotkut lapset alkavat tehdä läksyjä, toiset ottavat esille paperia ja kyniä omia juttujaan touhuten. Tuleva sunnuntai on äitienpäivä, joten istutamme lasten kanssa äideille orvokkeja. Useimmat lapset ovat myös koristelleet äidille uniikin tiskirätin omin tekstein ja piirroksin.

Tämä päivä onkin poikkeuksellinen, sillä joudun lähtemään iltapäiväkerhosta kesken pois. Edessä on kevätretki Mustasaaren

kahden ryhmän, Kansainvälisten perheiden ja inkerinsuomalaisten Kaarikerhon kanssa.

Kansainväliset perheet on erityisesti maahanmuuttajataustaisille perheille kohdennettu, illalla kokoontuva avoin perhekerho.

Minna ja iltapäiväkerholaiset istuttavat äitienpäiväorvokkeja.

Mukana on myös suomalaisperheitä. Kokoonnumme kerran kuukaudessa yhteiseen iltaan, jossa suloisessa kaaoksessa lapset leikkivät ja aikuiset voivat jutella, ja yhdessä osallistutaan myös pienen hartauteen ja rukoukseen. Usein olen myös suunnitellut iltaan jonkun kivan askartelun. Illoissa työparinani toimii diakoni Hanna Videll, ja hän tuo nyt yhteiselle kevätretkellemme mu-

kaan ihanat Kaarikerhon mummot.

On hienoa, että kirkon töissä olen päässyt toteuttamaan työnäköni, jossa tarjotaan perheille yhteistä kädentaitoihin liittyvää toimintaa ja kirkon ydinsanomaa julistavaa työtä. Tämä toteutuu perheiden kausittaisilla kursseilla, joita olen ohjannut: Joulunajan Seimikurssi on jo perinne, ja olen pitänyt myös Pääsiäisen kuvat -kursseja, joissa työstehtävänä yhdessä perheentaulu. On ollut aivan huikaa nähdä, kun esimerkiksi äiti, joka ei ollut koskaan edes tarttunut siveltimeen, onkin lähtenyt kursseille lastensa tähden ja rohkaistunut ja innostunut itsekin!

Vuonna 2014 minut kutsuttiin Kirkkohallituksen Maahanmuutto- ja monikulttuurisen työn työryhmään, ensimmäisenä lastenohjaajana. Muutaman kerran vuodessa kokoontuva työryhmä pohtii ja ottaa kantaa monenlaisiin kysymyksiin, ja siellä pidän tietysti esillä erityisesti perheiden näkökulmaa.

*Minnaa haastatteli ja kuvasi teologiharjoittelija **Krista Rantanen.***

Viikoittaisen toiminnan lisäksi perheet voivat tavata toisiaan ja viettää perheen yhteistä aikaa kivoissa tapahtumissamme ja retkillä. Lisätiedot kaikista toiminnoistamme löydät tapahtumakalenterista www.kirkkohelsingissa.fi/mikael
Tilaa perheiden kuukausittainen uutiskirje www.kirkkohelsingissa.fi/mikael/uutiskirje
www.facebook.com/mikaelinseurakunnanperheet

Varhaiskasvatuksesta ja lapsiperhetyöstä vastaavat: lapsityönohjaaja Heli Nieminen p.050 380 2012 heli.m.nieminen@evl.fi sekä lastenohjaajat Riitta Haikonen p.050 324 8118, Auli Karhu p.050 380 4049, Minna Njumbe Njjang p.050 380 4053, Susanna Stendahl p.050 378 0315 sekä pastorit Jenni Kahenvirta p.050 414 7273 ja Sasu Rauhala p.050 387 2600. Sähköpostit etunimi.sukunimi@evl.fi

”Ei oo mitään tekemistä”?

No nyt on, sillä syksyllä starttaavat Mikaelinkirkolla jälleen kivat kerhot kouluikäisille, joita ohjaavat seurakuntamme koulutetut vapaaehtoiset nuoret. Kerhojen valikoiman ja aikataulut löydät syksyllä erikseen ilmestyvästä Mini Mikael -lehdestä. Kerhot alkavat pääosin viikolla 35. Ilmoittautumiset ennakkoon seurakunnan nettisivujen kautta.

KOULULAISTEN SYSSLOMALEIRIT

Sysslomalla (viikko 42) on tiedossa mukavaa menoa kouluikäisille Lohirannan leirikeskuksessa. Lisätiedot **Aimo Lankinen** tai **Pauli Syrjö**.

KUVA: SUVI SIEVILÄ

KYNTTILÄPAJAT

torstaina 6.12.2018 klo 12, 13.30 ja 15 Mikaelinkirkolla. Tule tekemään kynttilöitä yhdessä perheen kanssa! Pajasta peritään pieni maksu, joka sisältää materiaalit ja ohjauksen. Ilmoittautumiset ennakkoon seurakunnan nettisivujen kautta. Lisätiedot **Pauli Syrjö**.

#ripari2018 #justsuavarten

Rippikoulun tärkein tavoite on se, että nuorella on hyvä olla. Riparilla pohditaan suhdetta muun muassa ympäristöön, lähimmäisiin, rakkauteen, vihaan, seksuaalisuuteen ja Jumalaan. Rippikoulussa myös Jeesustellaan leikin, naurun, itkun ja hiljaisuuden lomassa. Se on kokemus, jossa liitytään sukupolvet ylittävään perinteeseen. Seurakunta lähettää kirjeet ensivuoden kirkkoon kuuluville ripari-ikäisille. Riparille voi ilmoittautua, vaikka ei kirkkoon kuuluisikaan. Ilmoittautuminen tapahtuu seurakunnan nettisivujen kautta lokakuun aikana. Lisätiedot **Ari-Pekka Kankkunen**.

Syksyllä nuorille on tarjolla muutakin monipuolista ohjelmaa: nuorisokahvila Light Café Alba, nuorten messukuvioita sekä mahdollisia retkiä ja leiritointia. Isoskuviot alkavat syyskuussa. Lisätietoja toiminnasta nettisivuilta, Mikaelin nuorten Facebookista sekä nuorisotyönohjaajilta **Hannalta, Ari-Pekalta ja Juhalta**.

- Mikaelin seurakunnan koululaiset
- Helsingin Mikaelin nuoret
- mikaelin_koululaiset
- mikaelin_nuoret

Nuorisotyöstä vastaavat: johtava nuorisotyöntekijä Juha Kasari (erityisnuorisotyö, Saapas) p. 09 2340 4850 juha.kasari@evl.fi, Hanna Uimonen (nuoret) p. 09 2340 4858, Ari-Pekka Kankkunen (nuoret) p. 09 2340 4849, Pauli Syrjö (kouluikäiset) p. 09 2340 4852 sekä pastorit Aimo Lankinen (kouluikäiset) 09 2340 4829 ja Tuomas Pitkänen (rippikoulut) p. 09 2340 4836. Sähköpostit etunimi.sukunimi@evl.fi

Virkistävää tuulahdus ystävyyseurakunnastamme Tallinnan Maarja Magdaleenasta

TEKSTI JA KUVA: SARI VILJAKAINEN

Toukokuun alkupuolella joukko Mikaelin seurakuntalaisia suuntasi retkelle Maarja Magdaleenan ystävyyseurakuntaamme Tallinnaan. Seurakunta on vasta kymmenisen vuotta vanha ja toiminta on alussa, mutta seurakuntalaisten haave omasta kirkosta on kovaa vauhtia toteutumassa. Seurakunta on tähän asti toiminut kaupungin viiraston kivijalassa.

Matkalaisten hämmästyks oli suuri, kun saavuimme kirkon tontille. Edessämme seisoi näytävä kirkkorakennus, ulkopuolelta täysin valmiina. Monipuolisessa kirkkorakennuksessa on kirkkosalin lisäksi kahvio omalla uloskäynnillä sekä päiväkotit, ja kellarissa on isot kerho- ja majoitustilat. Kirkkosali tulee toimimaan myös konserttisalina. Tallinnan kaupunki on tukenut kirkon rakentamista lahjoittamalla tontin sekä antamalla rahallista tukea, ja sen lisäksi seurakunta on saanut avustuksia monilta ystäviltaan.

Parhaillaan rakenteilla ovat kirkon sisätilat ja

rahoituksen järjestäminen määrää rakentamisen tahdin. Seurakunnassa on kova into ja touhu päällä, paljon uutta on alkamassa kirkon valmistumisen myötä.

Osallistuimme kirkkoon tutustumisen jälkeen seurakunnan jumalanpalvelukseen ja tapasimme seurakuntalaisia. Matka onnistui yli odotusten ja kotimatalla matkalaisemme totesivat, kuinka ystäviemme into ja usko rohkaisivat myös meitä uskossamme. Ystävyyttä parhaimmillaan.

Kansainvälisen työn kuulumisia

Torstaisin 13.9., 25.10. ja 15.11. klo 13 päiväkahvien yhteydessä.

Jukka Salmisen Tarinasafari -konsertti

lähetystyön maailmasta koko perheelle **maanantaina 29.10. klo 18.**

Adventtimyyjäiset

lähetystyön hyväksi **lauantaina 1.12. klo 10–13.**

kaikki tilaisuudet Mikaelinkirkolla.

YHTEISVASTUU

Kirkon vuosittainen suurkeräys auttaa hädänkalaisia Suomessa ja ulkomailla. Vuoden 2018 keräysvaroilla Suomessa tuetaan taloudellisesti vaikeassa tilanteessa eläviä ihmisiä yhteistyössä Kirkon diakoniarahaston ja paikallisseurakuntien kanssa. Ulkomailla yhteisvastuuvaroin autetaan katastrofien ja konfliktien aiheuttamissa hätätilanteissa pahiten kärsineitä ihmisiä. Ulkomaankohteissa avun vierille Kirkon ulkomaanapu. Tuotto kohdistuu 60% ulkomaille ja 40% kirkon diakoniaan kotimaassa.

Yhteisvastuukeräys 2019 tukee lasten ja nuorten koulutusta. Suomessa tuetaan vähävaraisten lasten ja nuorten opiskelua esimerkiksi avustamalla mahdollisten opiskeluvälineiden hankinnassa. Maailman katastrofialueilla keräyksen tuotolla tuetaan laadukasta koulutusta lapsille ja nuorille.

Kuluneenakin vuonna Mikaelin seurakunnassa on oltu aktiivisesti liikkeellä Yhteisvastuun hyväksi.

Kiitos tästä kuuluu jokaiselle, joka on omalla panoksellaan osallistunut keräykseen, joko lahjoittamalla tai olemalla mukana toteuttamassa tapahtumia tai keräyksiä.

Toukokuussa järjestettiin Yhteisvastuun hyväksi illallistilaisuus Espoon saaristoon yhteistyössä Roihuvuoren ja Herttoniemen seurakuntien kanssa.

Muistoja Mikaelinkirkosta

Kysyimme ihmisiltä, millaisia muistoja heille tulee mieleen vuosien varrelta Mikaelinkirkosta. Paljon on nähty ja koettu elämää yhdessä 30 vuoden aikana! Tässä poimintoja vastauksista:

Mieleeni on jäänyt Mikaelinkirkkoa ennen ollut puukirkko ja muisto konfirmaatiosta: miten upea tunnelma meillä oli, kun kävelimme kirkkoon kynttilät kädessä. Myös upea muisto ihanasta papista ja isosista, jotka viettivät viikon meidän kanssa Kivisaaressa. Näitä muistoja ei unohda, niin lämpimiä ja hauskoja ne oli.

Kun Kontulaan saatiin Mikaelinkirkko, olin tuolloin aktiivinen seurakuntanuori ja kirkko olikin toinen kotini vuosina 1988-1998. Siellä oli nuorille suunnattua ohjelmaa joka viikopäivälle ja itsekin pidin nuorten avoimia ovia, parhaimpina kertoina oli yli 70 nuorta paikalla! Toi oli hienoa aikaa, koin sen tarpeelliseksi toiminnaksi. Aina kun menen Mikaelinkirkon ovesta sisään, tuntuu kuin olisi kotona. Onhan se toinen kotini edelleen, vaikka en siellä enää päivittäin käykään.

Paras muisto ja päivä on avioliittomme siunauspäivä Mikaelinkirkolla. Paikalla oli lähimmät ihmiset ja pappi puhui niin kauniisti. Kakkukahvit nautittiin kirkon takkahuoneessa ja pihalla nautittiin kauniista päivästä. Oli elämäni parhaimpia päiviä.

Muistan, kun ala-asteella meidän luokan kaikki tytöt pääsivät harjoittelemaan lauluja kirkolle kanttorin opastuksella ja se oli hienoa. Harjoittelimme monena päivänä ja lopulta lauloimme yhdessä tilaisuudessa. Parhaiten jäi mieleen laulu ”Pieni liekki tänään syttyy talven synkkään pimeyteen”. Ja yksi kiva muisto jäi siitä, kun saimme syödä lounaan vielä kirkolla.

Meidän perheen kotikirkko, siellä on molemmat lapset kastettu, ja meidät vihittiin ennen toisen lapsen kastejuhlaa. Lapset kävivät kirkolla kerhossa ihanien vetäjien Aulin ja Eevan kanssa. Mikaelinkirkko on myös molempien lasten konfiskirkko, eli voi sanoa, että kaikki tärkeät tapahtumat ovat olleet Mikaelinkirkossa. Kiitos ja onnea 30v juhlavuoteen <3

Mikaelinkirkkoon ja erityisesti sen nuorisotoimistoon ”Officeen” liittyi hienoja muistoja. Paikka oli minulle erityisen tärkeä rippikoulun jälkeisinä vuosina. Suuntasin sinne koulun jälkeen näkemään tuttuja, keskustelemaan päivän polttavista asioista, hengailemaan ja kuuntelemaan musiikkia. Olin paikkaan aina tervetullut ja olin varma, että aina paikalla on joku tuttu kaveri tai työntekijä. Näitä aikoja muistelemme vuosittaisilla yhteisillä tapaamisilla, jolloin ”vanhat” kokoontuvat yhteen hyvän ruuan ja juoman ääreen. Merkityksellisestä paikasta on syntynyt elinikäisiä ystävyys-suhteita.

Pitkien työpäivien jälkeen Taizé-messu, mikä rauhan tunne. Koskettavin oli hetki, kun muisteltiin menehtyneitä ja isän nimi oli seinätaululla... Niin surullista, mutta samalla yhteinen suru muiden läsnäolijoiden kanssa tavallaan lohdutti.

Kynttilöiden tekopaja! Paras juttu mitä lapsena/nuorena pääsi aina joulukuussa tekemään.

Muistoni vie vuoteen 2005 ja pääsiäisen aikaan. Olin tuolloin aloittelemassa harjoitteluani seurakunnassa ja rakensimme Pääsiäisvaellusta. Viikonloppuna muutettiin yläkerran huoneet Getsemaneksi, Golgataksi, tyhjäksi haudaksi jne. Kun ensimmäiset kouluryhmät saapuivat maanantaiaamuna, oli Jerusalemin porteilla heitä vastassa opas Mikael, joka sitten johdatti porukan läpi pääsiäisen tapahtumien.

Ari-Pekka Kankkunen

Mieleeni hyvin vahvasti on jäänyt Mikaelinkirkon vihkiminen ja siihen liittyvät tilaisuudet. Vihkimismessussa olin ainoa pappisnainen. Komea rivi pappeja istui alttarin vieressä seinustalla. Olimme siinä kaikkien tarkkailtavina.

Sirkka Kuula

Mieleen tulee muisto vuosien takaa, kun sain pitämäni siunaustilaisuuden jälkeen etsiä saattajista tyhjentyneestä Mikaelinkirkosta pientä kissaa - se oli tuotu mukaan edesmenneen omistajansa hautajaisiin, joiden aikana se piiloutui taitavasti väenpaljoudelta. Lopulta osuimme yhteen.

Eva-Lisa "Eve" Lindström

Olin kirkon keittiön suunnittelussa mukana. Ehdotin, että tiskikorit voisi laittaa suoraan kaappiin, mutta tämä suunnitelma ei toteutunut. Kun olen täällä mukana toiminnassa, tunnen voimakkaammin tämän todella kotikirkokseni.

Maija-Liisa Seppä

Simo Paavilainen muistaa Mikaelinkirkon vihkiäisten jälkeisestä kahvitilaisuudesta kahvipöytäkeskustelun. "Püspatar Lehtonen [silloisen püspa Samuel Lehtosen puoliso Elina Lehtonen], joka oli musiikki-ihmisiä, oli saanut kirkkosalin valaisimista assosiaation, että ne ovat kuin nuottiavaimia. Silloisen kirkkoherran Armas Viidan mielestä ne taas toivat mieleen veneen, joka valkoisin purjein keinu elämän aalloilla. Minä innostuin näistä vertauksista ja päätin lyödä muut laudalta kertomalla omani: ne ovat kuin taivaallisia ongenkoukkuja, jotka kalastavat ihmisieluja. Itse asiassa olimme pyrkineet suunnittelemaan valaisimista mahdollisimman rationaaliset, kuin koneet, mutta kuitenkin ne herättivät assosiaatioita.

Päivää ennen kirkon vihkiäisiä olin lenkillä ja piipahdin kirkolla katsomassa, kun alttaritaulua vielä viimeisteltiin.

Arto Virkkunen

Vuonna 2008 meille syntyi kaksosytöt, jotka kastettiin Mikaelinkirkossa.

Oli päiväkodin kevätkirkko. Pikkuinen poika toisessa penkkirivissä seurasi tarkkaan mitä tapahtuu. Lopussa pappi sanoi: ottaa vielä vastaan Herran siunaus. Poika laittoi kädet kupiksi ja ojensi kohti pappia, ja kysyi kirkkaalla äänellään: paljon sitä tulee? Voi kun osaisimme näin varauksetta ottaa vastaan Herran siunausta, sitä kun tulee runsain mitoin.

Eräänä jouluaaton lapsikuorolaiset olivat aattohartaudessa ja valmistautuivat loppukulkueeseen. Kaikki meni hyvin, kunnes oli aika sytyttää lasten käsissä olevat tähtisädetikut. Ensimmäinen näytti siltä, että tikut eivät syty lainkaan. Lopulta viimeinenkin tikku oli sytytetty ja kulkue lähti etenemään kohti eteistä. Kukaan meistä ei tosin ollut varautunut siihen, että tähtisädetikkujen loiste ja pieni käry aiheuttaisi palohälytyksen! Tuon jouluaaton jälkeen kuorolaisten käsissä loistivat tuohukset.

Kirsi Honkanen-Punkari

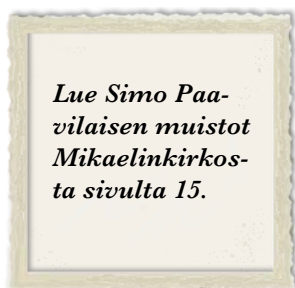
Kirkko toi värejä Kontulaan

Mikaelinkirkon arkkitehdit, Käpy ja Simo Paavilainen kertovat kirkkoarkkitehtuurista ja muistelevat 30 vuoden takaista projektiaan.

80-luvun arkkitehtuurissa suosittiin muun muassa pelkistettyjä linjoja ja tiiltä, mikä näkyy myös Mikaelinkirkossa. Millä tavalla kirkkoarkkitehtuurin trendit ovat muuttuneet 30 vuoden aikana?

Viimeaikaisissa uusissa kirkoissa ja kappeleissa on luovuttu tasakatoista ja palattu varsin jyrkkiin harjakattoihin. Kirkkojen ulkohahmo muistuttaa vahvasti 1940-luvun kirkkoja, jotka puolestaan hakivat mallia keskiaikaisista jyrkkäkatteisista kirkoista. Toinen muutos on, että kirkko rakennetaan puusta. **Millaisen kirkon suunnittelisit Kontulaan tänä päivänä?**

Mainitut uudet kirkot ja kappelit ottavat mallinsa maalaiskirkoista. Mikaelinkirkosta pyrittiin tekemään kaupunkikirkko, joka sijaitsee kävelykadun varressa ja jonne on helppo poiketa sisään. Rakennuksen muodolla ei pyritty niinkään herättämään muistumia kuin palvelemaan erilaisia toimintoja. Kontula koostui tuohon aikaan pääasiassa pitkistä valkoisista asuinkerrostaloista. Halusimme antaa kirkon avulla kontulalaisille muitakin värejä. Pidämme Mikaelista sellaisena, kuin se on. Meidän on vaikea kuvitella, mitä tekisimme nyt, jos lähtisimme puhtaalta pöydältä.

Lue Simo Paavilaisen muistot Mikaelinkirkosta sivulta 15.

”Toivomme, että Mikaelinkirkko pystyisi jatkossakin tyydyttämään seurakuntalaisten moninaiset tarpeet. Toivomme, että kirkkosalista muodostuisi paikka, johon ihmiset haluavat poiketa, myös silloin, kun heillä on paha olla, kokemaan hartautta, rauhaa ja hieman yleisyyttä.”

– Simo ja Käpy Paavilainen

Olette suunnitelleet kirkot myös Pirkkalaan ja Espoon Olariin, sekä seurakuntakeskukset Haminaan ja Paimioon. Mitä sellaisia erityispiirteitä kirkkoarkkitehtuurissa on, mitä ei muun julkisen rakennuksen suunnittelussa ehkä tule esiin?

Kirkkorakennuksen tulee kyetä ilmaisemaan jo ulkohahmollaan, että se on kirkko. Sen tulee siis erottua muista rakennuksista. Kirkkosalin tulee herättää vierailijassa hartautta ja synnyttää rauhan tunteen. On myös hyvä, jos sali on hieman juhlayhteinen – siellä vietetään kasteita, konfirmaatioita, vihkiäisiä ja hautajaisia, joihin tulijat yleensä puukeutuvat parhaimpiinsa. Kirkkosali on jumalanpalveluksen yksi pääesiintyjä. Se on koko ajan nähtävissä. Sitä ei pimenetä kuten teatteria tai elokuvastudioa. Seurakuntakeskuksen muut tilat voivat muistuttaa vaikkapa koulun luokkia, mutta on parempi, jos kirkkosali ei ole kuin jumppasali.

Mikaelinkirkon valaisimet komeilivat vuoden 1988 Arkkitehti-lehden (nro 7–8) kanssa.

KUVA: JUSSITAINEN

Aikuisille

Viekö kiire mennessään vai kaipaatko ohjelmaa arkeen? Löydä itsellesi sopivaa toimintaa näiden sivujen menovinkeistä! Tässä mainittujen lisäksi seurakunnassamme kokoontuvat viikoittain mm. käsityökerho, eläkejumpparit, rukouspiiri, raamattupiiri sekä joka toinen viikko kirjoittajapiiri ja kuukausittain Mikaelin miehet. Lisätietoa ryhmistä, tapahtumista ja aikatauluista saat:

- kirkolta jaettavista Aikuistyön esitteestä ja Väyliä vapaaehtoisuuteen –esitteestä.
- Aikuisten kuukausittaisesta uutiskirjeestä, jonka voit tilata suoraan sähköpostiisi skannaamalla oheisen QR-koodin
- Kirkko ja kaupunki –lehestä
- seurakunnan nettisivuilta ja Facebookista

VOIMAUTTAVIA VUOSIA

- voimavarat esiin, ryhmä 60+ vuotiaalle
alkaan **tiistaina 18.9. klo 17** Mikaelinkirkolla. Ryhmässä etsitään ja löydetään yhdessä elämän varrella reppuun tarttuneita kokemuksia, oppeja, tietoja, taitoja ja voimavaroja. Ryhmässä käytetään toiminnallisia menetelmiä, mm. voimauttavaa valokuvaa. Tavoitteena on uudessa elämän vaiheessa, eläkeiän kynnyksellä ja eläkkeelle siirryttyä, tunnistaa omaa osaamistaan ja voimavarojaan, mahdollisuuksiaan ja unelmiaan sekä löytää merkityksellistä sisältöä omaan arkeensa. Tiedustelut ja ilmoittautumiset **6.9.** mennessä **Katri Kulmala**.

HILJAIJUUTEEN KUTSUTTUNA

Hiljaisuuden retriitti **9.–11.11.2018** Leiriniemen leirikeskuksessa Mäntsälässä. Lähde hakemaan levosta ja hiljaisuudesta uutta voimaa elämääsi. Yhteiset hartaushetket rytmittävät puhumattomuuden rauhaa. Retriitinhajaajina **Sari Viljakainen** ja **Eva-Lisa Lindström**. Hintaa 150€ Mikaelin seurakunnan jäsenille, muille 200€. Hintaa sisältää edestakaiset tilausajokuljetukset Mikaelinkirkko-Leiriniemi, majoittumisen yhden hengen huoneissa, kahden huoneen jaetut kylpyhuoneet sekä täysihoidoteriat. Oman seurakunnan jäsenet ovat etusijalla paikkoja täytettäessä. **Ilmoittautumiset 1.–19.10. nettisivujemme kautta.** Tiedustelut Sari Viljakainen sekä Eva-Lisa Lindström.

ELVISTÄ JA RUKOUSTA

Elvis is back –konsertti **sunnuntaina 16.9. klo 18** Mikaelinkirkossa. Pastori **Seppo Juntunen** sekä **Johannes Österlund, Heidi Tuikkanen, Juha Kuivanen, Joska Mehto** ja **Kim Ekblom**.

Elvis ei unohdu, vaikka hänen kuolemastaan on kulunut 40 vuotta. Hän lienee kaikkien aikojen tunnetuin henkilö ja musiikkibisneksen merkittävin brändi. Elvis tunnettiin rockin kuninkaana, mutta hänen musiikkinsa juuret ovat gospelissa, jota hän piti lempimusiikkinaan ja hänen haaveissaan oli myös toteuttaa gospel-kiertue. Ainoan musiikin Grammy-palkinnon hän sai hengellisestä levystään How great Thou art, joka myi kultaa.

Elvistä laulava pastori Seppo Juntunen yhtyeensä kanssa esittää 60-luvun herkkää Elvistä neliäänisesti laulettuna pianon ja kitaroiden säestyksellä. Harva tietää, että Elvis halusi olla myös parantaja. Konsertin jälkeen pastori Juntunen kanssa onkin mahdollisuus myös rukoukseen. Tilaisuus tarjoaa siis Elvistä ja rukousta.

TORSTAIN PÄIVÄKAHVIT

joka torstai klo 13–14.30 Mikaelinkirkolla
Vaihdamme kuulumisia, kahvittelemme ja pohdimme maailman menoa ja oman elämämme tapahtumia jokainen oman halunsa mukaisesti. Kuulemme lyhyen alustuksen päivän aiheesta ja rikastumme toistemme näkemyksistä ja kokemuksista. Esillä olevia teemoja ovat elämän eri ikävaiheet, ihmissuhteet ja seurakuntamme kansainvälisen työn kuulumiset sekä tapahtumat tässä ja nyt. Torstaikahvit ovat kaikille avointa toimintaa. Syyskausi päättyy **29.11.** ja kevätkausi alkaa **10.1.2019.** Lisätiedot **Marja Lehtinen.**

TUONENTUPA

Kuukauden ensimmäisenä torstaina klo 13–14.30 Mikaelinkirkolla torstain päiväkahveilla. Keskustelukahvila, jossa käsitellään avoimesti kuolemaa. Tuonentupa ei ole sururyhmä vaan avoin keskustelufoorumi meitä jokaista koskevat asiasta: ”Kaikki sitä ajattelevat, mutta kukaan ei siitä puhu...”. Mukana pastori **Marja Lehtinen.**

6.9. Elämämme päivät ovat Jumalan antamia, mutta entä kun elämänliekki ei sytykään? Vieraana kokemuskouluttaja **Miia Valento.**

4.10. Hyvä kuolema kotona. Vieraana johtava diakoniatyöntekijä **Outi Juntunen.**

1.11. ”Ei se ijäks sammu, ken elämästä lähti”. Kuolema runoissa, ota omasi mukaan.

IKÄIHMIEN KIRKKOPYHÄ

sunnuntaina 7.10. klo 11 Mikaelinkirkossa Vanhusten viikon alkaessa vietämme ikäihmien omaa kirkkopyhää. Tämän vuoden teemana on ”Iloa toimeliaisuudesta”. Miten se avautuu kristinuskon näkökulmasta?

RUKOUS - MAHDOLLISUUS JA RIKKAUS

Seurakuntailtojen sarja rukouksesta **torstaisin klo 18** Mikaelinkirkon takkahuoneessa.

6.9. ”Yhdessä laulettu on kahdesti rukoiltu”
- **Martti Häkkänen**

13.9. ”Rukous suomalaisissa runoissa”
- **Pertti Luumi**

27.9. ”Psalmit rukouksen kanavana”
- **Arto Antturi**

11.10. ”Ignatiaaninen rukousperinne”
- **Pekka Y. Hiltunen**

LAULETAAN YHDESSÄ

lauuluja menneiltä vuosikymmeniltä kerran kuussa tiistaisin klo 13

(kahvio auki klo 12.30) Mikaelinkirkolla.

25.9. lauluja Suomesta

30.10. toivevirsiä

27.11. sota-ajan lauluja

SEURAKUNTARETKET

torstaina 30.8. klo 17 Saunaretki Mäntsälän Leiriniemeen. Ohjelmassa saunomista, uintia, makkarapaistoa ja iltahartaus. Maksu 10€, sisältää kuljetukset, saunan ja iltapalan. Paluu noin **klo 22** mennessä. **Ilmoittautuminen 1.–24.8. nettisivujemme kautta.** Retkellä mukana ja lisätietoja antavat **Sari Viljakainen** ja **Anne Granström.**

Lisäksi tulossa Jouluretki Vivamon joulupolulle sekä Lohjan Menneen ajan markkinoille **15.12.** Seuraa ilmoittelua Kirkko ja Kaupunki -lehdessä ja nettisivuillamme.

EMÄNNÄNPOLUN KONTTIKIRPPIS JA PIHAKAHVILA

sunnuntaina 2.9. klo 10–14 Mikaelinkirkolla Leppoisaa sunnuntain viettoa, kirppisilöytöjä, kahvila, ohjelmaa koko perheelle, tuotto diakoniatyön kautta alueen vähävaraisten tukemiseen.

Klo 14 konsertti Mikaelinkirkossa.

Messu poikkeuksellisesti **klo 17.** Kirppispaikkavaraukset **Lassi Lehtikallio** lassi.lehtikallio@kolumbus.fi tai puh. 0400 442 364 (myyntipaikka auton kanssa 20€, ilman autoa 10€, paikkojen myyntituotto Lions-toiminnan kautta alueen lasten, nuorten ja perheiden hyväksi).

MELLUNKYLÄN JOULUPIISTO

sunnuntaina 16.12.

klo 13–16 Mikaelinkirkolla

www.facebook.com/mellunkylanjoulupuisto

Vapaaehtoisena monessa mukana

Tulla nähdä, tulla kuulluksi, olla olemassa, tehdä hyvää, olla tarpeellinen ja saada positiivista palautetta tekemisistämme. Vapaaehtoisena toimiessaan jokainen saa olla oma itsensä, tietoinen ja taitoinen, hyödyntäen omaa osaamistaan ja mielenkiinnon kohteitaan. Antaessaan saa monin verroin enemmän, sanovat monet vapaaehtoiset.

Mikaelin seurakunnan vapaaehtoiset tuovat oman merkittävän osansa ihmisen koko elämänsä parissa tehtävään työhön. Vapaaehtoiset ohjaavat pyhäkoulua, toimivat isosina, osallistuvat jumalanpalveluksiin, musisoivat jne. Vapaaehtoiset toimivat ryhmäohjaajina jumpaten, Raamattua lukien, seurakuntalaisten puolesta rukoillen ja tapahtumia järjestäen. Vapaaehtoisten merkitys lähetys- ja kansainvälisessä työssä sekä Yhteisvastuukeräyksessä on merkittävä.

Vapaaehtoisena toimii eri-ikäisiä ihmisiä. He ovat seurakunnan alueella asuvia, mutta myös kauempaa tulevia. Eläkkeelle siirtyminen on uusien mahdollisuuksien aikaa ja moni pohtii, miten minä voisin olla hyödyksi. Myllypuron uusi Metropolia-ammattikorkeakoulu tuo alueellemme uusia resursseja, uusia kehittämisen ja kehittymisen paikkoja.

Vapaaehtoisena toimiminen ehkäisee syrjäytymistä ja yksinäisyyttä. Vapaaehtoisista pidetään hyvää huolta. Mikaelin seurakunnan vapaaehtoiset siunataan tehtäviinsä ja vapaaehtoisille järjestetään yhteisiä retkiä ja tapaamisia.

Ota yhteyttä ja tule kanssamme rakentamaan meidän kirkkoamme! Vapaaehtoistoimintaa koordinoi **Katri Kulmala.**

”Herra, kiitos, että olet johdattanut minut tähän tehtävään. Haluan olla luottamuksen arvoinen, haluan tuottaa iloa ja hyvää mieltä sekä lähimmäisilleni että itselleni. Auta minua auttamaan.”

(Vapaaehtoisen rukouskirja, Leena Hietamies)

KUVA: ANNE STOLT

VAPAAEHTOISTYÖNTEKIJÖIDEN SIUNAAMINEN

Seurakunnan vapaaehtoiset (ja uudet työntekijät) siunataan tehtäviinsä **sunnuntaina 26.8. klo 11** Mikaelinkirkossa.

Työsi seurakunnan vapaaehtoisena on tärkeää. Yhteisessä messussa pyydämme Jumalan siunausta elämäsi ja tehtäviisi seurakunnassa. Messun jälkeen kirkkokahvit ja yhdessäoloa.

Ei ennakoilmoittautumista.

Aikuistyöstä vastaavat: johtava aikuistyöntekijä Sari Viljakainen (kansainvälinen työ) p. 09 2340 4871 sari.viljakainen@evl.fi, Arja Heikkinen (käsityökerho, aikuiset) p.09 2340 4847, Katri Kulmala (vapaaehtoistoiminta) p. 09 2340 4848, sekä pastorit Marja Lehtinen (aikuiset) p.09 2340 4830 ja Anne Granström (lähetystyö, aikuisten ryhmät ja aikuisrippikoulu) p. 09 2340 4834. Sähköpostit etunimi.sukunimi@evl.fi

Kaipaatko tukea ja apua elämääsi?

Diakoniatyö on läsnäoloa ja välittämistä: keskusteluapua, ryhmiä sekä yhdessä ruokailua ja toimintaa.

Kun huolet painavat päälle ja omat voimat ovat vähissä, sinun ei tarvitse jäädä yksin. Voit tulla juttelemaan luottamuksellisesti diakoniatyöntekijän kanssa. Henkilökohtaiset keskustelut voivat rohkaista ja tukea jaksamistasi: painiskelitpa sitten ihmissuhde-, terveys- tai taloushuolien kanssa. Hen-

gelliset asiat tai toive rukouksesta voivat yhtä hyvin olla yhteydenoton aihe. Diakoniatyön parissa järjestetään myös monipuolista ryhmätoimintaa, leirejä ja retkiä. Ajanvarausajat ja yhteystiedot löytyvät sivulta 22.

Yhtäkkiä yksin?

Mistä saada voimia elämään? Kenen kanssa puhua, kun sukulaisiakaan ei haluaisi enää surullaan vaivata? Miten selvitä asioista muuttuneessa elämäntilanteessa ilman toista? Kuinka kauan suru kestää? Näitä ja muita kysymyksiä niihin liittyvine tunteineen voi käsitellä kohtalotoverien kanssa.

SURURYHMÄ

läheisensä kuoleman kautta menettäneille käynnistyy **keskiviikkona 17.10. klo 17.30** Mikaelinkirkolla, jatkuen viikoittain marraskuun loppuun. Tiedustelut ja **ilmoittautumiset 11.10. mennessä** pastori **Eva-Lisa Lindström**.

KUVA: ANNE STOLT

LÖYTÖRETKI

– matka itseesi, yhteyteen & seurakuntaan

Tule matkalle omaan itseesi: menneeseen, unelmiisi ja itsellesi tärkeisiin asioihin. Matkaa taitamme yhdessä muiden kanssa tehden erilaisia toiminnallisia harjoituksia ja tehtäviä. Tulemme tutuksi toisillemme myös talkoopäivässä Östersundomin kirkolla. Jokaiseen kahdeksaan noin nelituntiseen päivään kuuluu lounas ja kahvit. Matkan aikana tutustumme toistemme lisäksi myös seurakuntaamme ja täällä tapahtuvaan toimintaan. Ryhmä pohjautuu yhteisölliseen CABLE-menetelmään ja on osallistujille ilmainen. **Seuraava Löytöretki alkaa tammikuussa 2019**. Kysy lisää tai ilmoittaudu mukaan, yhteydenotot **Hanna Videll**.

KUVA: ANNE STOLT

Haluaisitko olla mukana auttamassa?

Diakoniatyössä on tarjolla monenlaista **vapaaehtoistoimintaa**: mielekästä yhdessä tekemistä, josta voit saada iloa elämääsi! Kysy lisää oman alueesi diakoniatyöntekijältä.

Maanantai iltapäivisin syyskaudella toimivassa **Mikaelin Takkatuvassa** tai **Pienituloisten Joulujuhlasa** on mahdollista tehdä hyvää seurustellen tai juhlavalmistelussa tai siivouksissa auttaen. Lisätietoja **Hanna Videll**.

Lue lisää vapaaehtoistoinnasta sivulta 19.

Ryhmiä sinulle

Näihin ryhmiin ei tarvitse ilmoittautua etukäteen, olet lämpimästi tervetullut mukaan tutustumaan! Kaikki ryhmät kokoontuvat Mikaelinkirkolla, ellei toisin mainita.

PERHERAAMIS

tiistaisin klo 17.30–19.30 (4.9.–27.11.). Yhteinen ruokailu, vapaaehtoinen maksu. Koko perheen musiikki- ja raamatunkertomushetki. Tunnin pituisessa aikuisten keskusteluhetkessä ei tarvita aiempaa raamatuntuntemusta. Lapsille on sillä välin omaa ohjelmaa ja ulkoilua ikäryhmän mukaan.

MIELEN HYVINVOINTI

-ryhmä **tiistaisin klo 14–15.30** (4.9.–27.11.). Ryhmässä keskustellaan mielenterveyteen ja ihmissuhteisiin liittyvistä asioista viikoittain vaihtuvan teeman kautta.

OMAISHOITAJIEN VERTAISTUKIRYHMÄ

kerran kuussa maanantaisin 10.9., 8.10., 5.11. ja 3.12. klo 10.30–12 Länsimäen kirkolla.

PIENITULOISTEN RUOKAILU

maanantaisin klo 11 (3.9.–26.11.). Alussa hartaus, jonka jälkeen lounas, voileivät ja jälkiruokakahvit hintaan 1e. Lahjoitusleipää kotiin viemiseksi.

KAARIKERHO

inkerinsuomalaisille **kerran kuussa maanantaisin 27.8., 24.9., 22.10. ja 19.11. klo 14.30–16**. Vetäjänä **Tuija Mäkinen**.

Diakonian ryhmien ja diakoniatyön parissa kohdattujen ihmisten syyskausi huipentuu maksuttomaan **Pienituloisten joulujuhlaan tiistaina 4.12. klo 13–15**.

TAKKATUPA

maanantaisin 3.9.–26.11. klo 12–14. Mikaelinkirkon takkahuone. Seuraa sinulle sekä vaihtuvia teemoja:

- **Kuukauden 1. maanantaina** (3.9., 1.10. ja 5.11.) EU-ruokakassien jako.
- **Kuukauden 2. maanantaina** (10.9., 8.10. ja 12.11.) hyödyllistä ja tärkeää tietoa terveellisistä elämäntavoista, pienellä liikkeellä höystettynä.
- **Kuukauden 3. maanantaina** (17.9., 15.10., 29.10. ja 19.11.) Lauta- ja korttipeljä sekä maksutonta hiustenleikkuuta puhtaille hiuksille.
- **Kuukauden 4. maanantaina** (24.9., 22.10. ja 26.11.) Raha-asiain neuvontaringin RARI:n vapaaehtoisia ja Pop Up RARI: pienimuotoista talousneuvontaa.

Mukana diakoni **Hanna Videll** ja vapaaehtoisia

Kotimaanapu.fi on palvelu, jonka kautta voit tukea verkkopankkilahjoituksin lähialueiden vähävaraisia, talousvaikeuksissa olevia ympäri vuoden.

Kotimaanavun lähikeräykset ovat Suomen evankelis-luterilaisen kirkon paikallisseurakuntien diakoniatyöntekijöiden perustamia. Ennen keräyksen

perustamista avuntarve kartoitetaan yksilöllisesti, eivätkä keräykset koskaan ohita lakisääteisiä tai kunnallisia tukimuotoja. Kotimaanavun keräykseen osallistumalla vaikutat, että lähellä olisi vähemmän hätää ja enemmän toivoa.

Kaikki kotimaan keräyskohteet löytyvät osoitteesta www.kotimaanapu.fi

Talous tiukilla?

Elämän kriisitilanteet aiheuttavat joskus myös taloudellisia ongelmia. Diakoniatyöntekijän kanssa voit **kartoittaa raha- ja velkatilannettasi** ja saada tietyin edellytyksin taloudellista tukea selvittääksesi pahimman kriisin yli. Lisäksi saa opastusta oikean avun, esimerkiksi sosiaaliturvan tai velkaneuvonnan, piiriin. Ota yhteyttä diakoniatyöntekijään tapaamisajan sopimiseksi.

Raha-asianeuvonta Rarissa

koulutetut vapaaehtoiset selvittävät kanssasi raha-asioissasi askarruttavia kysymyksiä ja antavat neuvoja, kuinka selvität tilanteesta. Ajan neuvontaan saat diakoniatyöntekijän kautta. Toiminnasta vastaa **Soile Niemi**.

VOIT SÄ JEESAA? - BLOGI:

Helsingin diakoniatyöntekijöiden yhteinen blogi. Kirjoitusten aiheet nousevat diakoniatyön arjessa kohdattujen ihmisten elämästä ja heidän kokemuksestaan. Lue ja kommentoi! www.diakoniaa.net

AJANVARAUS DIAKONIATYÖNTEKIJÄLLE SYKSYLLÄ 2018

Oman asuinalueesi työntekijään saat yhteyden soittamalla tai sähköpostilla (yhteystiedot alla). Varmimmin heidät tavoittaa puhelinpäivystyksen aikana. Tapaamisajan voi myös käydä varaamassa Mikaelinkirkolla tiistaisin klo 12.30–13. Pyhäpäivinä ei ole päivystyksiä.

Kontulan kaaren ympäristö

Ti klo 13–14 ja To klo 9–10,
Jaana Makkonen
p. 09 2340 4844

Kurkimäki, Kivikko

Ma 9–10 ja To klo 13–14,
Hanna Videll p. 09 2340 4842
tai 050 438 4224

Vesala ja Itä-Kontula

Ma klo 9–10 ja To klo 13–14,
Tuuli Valaranta
p. 09 2340 4846

Mellunmäki, Fallpakka, Laakavuori, osa Kontulaa ja Vesalaa, Östersundom

Ma klo 9–10 ja To klo 13–14
p. 09 2340 4840

Kontulan Sympiksessä

tavattavissa **Jaana Makkonen** torstaisin klo 10.30–12 ja samaan aikaan **Tuuli Valaranta** (joka toinen viikko).

Diakonia- ja yhteiskunnallisesta työstä vastaavat:

Johtava diakoniatyöntekijä **Outi Juntunen** p. 09 230 4843 outi.juntunen@evl.fi, diakoniatyöntekijät **Jaana Makkonen** p. 09 2340 4844, **Tuuli Valaranta** p. 09 2340 4846 ja **Hanna Videll** p. 09 2340 4842 tai 050 438 4224 sekä **pastori Eva-Lisa Lindström** p. 09 2340 4833. Diakonian talousneuvontaprojektista vastaa **Soile Niemi** p. 09 2340 4841. [Sähköpostit etunimi.sukunimi@evl.fi](mailto:Sähköpostit.etunimi.sukunimi@evl.fi)

Seurakuntavaalit 2018

Kirkko on yhteisö, joka merkitsee eri ihmisille eri asioita. Minkälainen on sinun kirkkosi? Miten sinun kirkkosi ja seurakuntasi toimii – mikä on hyvin, minkä toivoisit muuttuvan? Nyt on aika vaikuttaa!

Kirkossa on vaalivuosi. Seurakuntavaaleissa valitaan luottamushenkilöt seuraavalle nelivuotiskaudelle 2019 – 2022. Helsingin Mikaelin seurakuntaneuvostoon valitaan 14 jäsentä ja yhteiseen kirkkovaltuustoon 5 jäsentä.

LÄHDE MUKAAN EHDOKKAAKSI!

Ehdokasasettelu on käynnissä ja jatkuu aina 17.9. asti. Ehdokkaaksi voi asettua konfirmoitu kirkon jäsen, joka täyttää 18 vuotta viimeistään 18.11.2018 ja on seurakunnan jäsen viimeistään 17.9.2018. Ehdolle voi asettua oman seurakunnan seurakuntaneuvostoon ja/tai Helsingin seurakuntayhtymän yhteiseen kirkkovaltuustoon.

KÄYTÄ ÄÄNTÄSI!

Seurakuntavaaleissa saavat äänestää viimeistään vaalipäivänä 16 vuotta täyttävät evankelis-luterilaisen kirkon jäsenet. Rippikoulua tai konfirmaatiota ei edellytetä äänestämiseen, jäsenyys riittää. Kirkkoon liittymisen tulee olla rekisteröity 15.8.2018 mennessä.

Ennakoäänestys järjestetään 6.–10.11. Seurakuntamme alueella on useita ennakoäänestyspisteitä.

Varsinainen vaalipäivä on sunnuntaina 18.11. klo 11 – 20. Silloin voi käydä äänestämässä Mikaelinkirkolla.

TUNNETKO VAALISLANGIN?

Seurakuntaneuvosto johtaa paikallisseurakunnan toimintaa, edistää sen hengellistä elämää sekä päättää seurakunnan toiminnasta ja varojen käytöstä.

Yhteinen kirkkovaltuusto on koko seurakuntayhtymän ylin päättävä elin. Se päättää muun muassa kirkollisveron suuruudesta, yhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmasta, rakennushankkeista ja korjaamisista sekä suurimmista avustuksista. Kirkkovaltuusto jakaa seurakuntatyöhön käytettävät varat seurakuntien kesken.

Valitsijayhdistys on yhteisö, jonka tarkoituksena on asettaa ehdokas vaaleihin. Vaaleihin laaditaan useammasta ehdokkaasta koostuvia ehdokaslistoja. Ehdokkaita voi asettaa valitsijayhdistys, johon kuuluu vähintään 10 seurakunnan äänioikeutettua jäsentä. Mikäli haluat perustaa oman valitsijayhdistyksen, tarvitset listallesi vähintään 10 äänioikeutettua seurakunnan jäsentä. Tarvittavat ohjeet ja asiakirjat saat seurakuntatoimistosta.

Mistä luottamushenkilöt päättävät?

#minun
kirkkoni

Seuraavan neljän vuoden aikana luottamushenkilöt Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvostossa päättävät muun muassa seuraavista asioista:

- **Millaista toimintaa** Mikaelinkirkolla, Östersundomin kirkolla ja seurakunnan tiloissa järjestetään? **Ketkä** saavat toimintaan tilan?
- Miten seurakunnan **läsnäolo ja yhteydenpito** alueemme asukkaisiin turvataan ja **millaista palvelua** heille tarjotaan?
- Kuinka kehitetään **aktiivista verkostoyhteistyötä** alueemme eri toimijoiden kanssa, esimerkiksi mitä mahdollisuuksia seurakuntatyöhön antaa ammattikorkeakoulu Metropolian tulo Itä-Helsinkiin?
- Jatkuuko seurakunnan vahva panostus **diakoniaan, lapsiin, nuoriin ja perheisiin** myös tulevaisuudessa?
- **Miten seurakunta on läsnä** alueemme asukkaiden arjessa ja juhlassa?
- **Miten tavoitetaan ja tuetaan** niitä itähelsinkiläisiä, joiden ääni ei nyt kuulu?
- Seurakuntaneuvoston jäsenet valitsevat uudet kirkolliskokouksen edustajat, jotka päättävät **koko Suomen evankelis-luterilaisen kirkon keskeisistä asioista**.

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää tulevalla nelivuotisella toimikaudellaan ainakin seuraavista linjauksista Helsingissä:

- **Helsingin seurakunnat auttaa.** Mikä väestöryhmä tarvitsee eniten apua juuri nyt? Miten olemme läsnä helsinkiläisten lapsiperheiden ja vanhusten arjessa? Perustetaanko diakoniataloja? Miten huomioimme työelämän haasteet? Autetaanko maahanmuuttajia ja turvapaikanhakijoita? Miten se tehdään?
- **Paikallisseurakuntien määrä.** Millainen seurakuntarakenteen luo parhaat mahdollisuudet toimia kaupunkilaisten parhaaksi?
- **Työn painopisteet.** Mitä tehdään yhteisillä rahoilla ja mihin sitä käytetään Helsingin seurakunnissa?
- **Leirikeskukset.** Myydäänkö pois vai pidetäänkö esimerkiksi leirikeskukset ympärivuotisessa omistuksessa kesän rippikoululeirien pitopaikkana? Miten Helsingin seurakuntien taloa Kolmannella linjalla kehitetään, millainen rakennus ja kenen tarpeisiin sitä ylläpidetään?

Lisätietoja vaaleista löydät seurakuntavaalit.fi tai helsinginseurakunnat.fi/vaalit/mikael

Tee kirkosta näköisesi

Asetu ehdolle! Seurakuntavaalit.fi

#minun kirkkoni

KUVA: ARJA SIHVONEN

”Aktiivisuutta vaan kaikin tavoin!”

TEKSTI: SATU LUHTANEN JA ARJA SIHVONEN

Seurakuntaneuvoston jäsenenä pääsee vaikuttamaan konkreettisiin asioihin kirkon toiminnassa. **Arto Virkkunen** ja **Maija-Liisa Seppä** ovat toimineet vuosikymmeniä seurakuntamme luottamushenkilöinä. Artolla on takana 23 ja Maija-Liisalla 36 vuotta tehtävissään seurakuntaneuvostossa sekä yhteisessä kirkkovaltuustossa. Tämän syksyn seurakuntavaaleissa he eivät enää asetu ehdolle. Kiitämme suuresti heidän panoksestaan seurakuntamme eteen ja toivotamme siunausta jatkoon!

Haastattelimme näitä kahta pitkän linjan luottomiestä ja -naista ja kysyimme heiltä vinkkejä niille, jotka mielivät uusiksi luottamushenkilöiksi.

Teillä on vankkaa näkemystä ja kokemusta seurakunnastamme ja sen luottamushenkilönä toimimisesta. Mikä on vuosien varrella muuttanut?

Arto: Keskustelu ja mahdollisuudet vaikuttaa ovat lisääntyneet. Aiemmin kokoukset olivat niin valmiiksi ohjelmoituja, ettei ollut paljon sanomista. Myös yhteydenpito työntekijöihin on nykyisin läheisempää.

Maija-Liisa: Pitää paikkansa ja se on myöskin erit-

tän tärkeää. Aiemmin seurakuntaneuvoston jäsenet saivat vaikuttaa johtokunnissa, joissa hoidettiin aivan käytännön asioita. Joissakin asioissa olisi hyvä olla vieläkin johtokuntia. Kun budjetin kiristymisen myötä joudutaan karsimaan virkoja, niin toivottavasti nyt heräisi uusi seurakuntalaisten aktiivisuus.

Arto: Tiukentunut talous on tuonut mukanaan keskittymisen vapaaehtoistoimintaan, mikä on hyvä asia. Saisi olla vielä enemmänkin vapaaehtoisten hyödyntämistä.

Mitä vinkkejä antaisit uudelle luottamushenkilölle?

Maija-Liisa: Pari ensimmäistä vuotta menee opiskellessa. Kokoukseen ei voi mennä valmistautumatta. Työn-

tekijöiltä voi kysyä asioista etukäteen. Aktiivisuutta vaan kaikin tavoin!

Arto: Neuvoston jäsen on tärkeä suhteessa työntekijöihin, luottamushenkilön positiivinen palaute ja tuki auttavat seurakunnan työntekijää jaksamaan työssään.

Maija-Liisa: Ja täytyy muistaa, että luottamushenkilö edustaa suurta joukkoa. Jos joku seurakuntalainen pyytää jotakin asiaa esille, luottamushenkilön pitää viedä asiaa eteenpäin.

Lue Arton ja Maija-Liisan muistot Mikaelinkirkosta sivuilta 14–15.

Vanhoja tuttuja uusissa pesteissä

Seurakuntaamme on nimetty kaksi uutta viranhaltijaa, kanttori Kirsi Honkanen-Punkari ja nuorisotyönohjaaja Ari-Pekka Kankkunen. Monelle he ovat jo entuudestaan tuttuja, mutta pyysimme heitä vielä esittäytymään.

Kuka olet ja mitä teet?

AP: Olen Ari-Pekka "A-P" Kankkunen, 35-vuotias itsekseni asuva mies, jonka vapaa-aika kuluu nauttien kirjoista, lautapeleistä, boffauksesta eli pehmoiekkailusta, luonnon rauhassa samoilusta sekä kokkailusta.

K: Olen Kirsi Honkanen-Punkari, kanttori, puoliso ja 10 upean lapsen äiti. Olen koulutukseltani myös uimaopettaja sekä vauva- ja perheuinnin ohjaaja. Vapaa-ajallani ohjaan vauvauinteja ja opiskelen musiikkiterapiaa.

Miksi haluat työskennellä juuri Mikaelin seurakunnassa?

AP: Tämä on rakas paikka, jossa olen oppinut paljon. Aikanani olin työharjoittelussa Mellunkylän seurakunnassa ja olen myös työskennellyt täällä nuorisotyönohjaajan sijaisena. Pidän alueen monimuotoisuudesta sekä monikulttuurisuudesta.

K: Olen syntynyt Mellunmäessä ja elänyt lapsuuteni, nuoruuteni ja osin aikuisuutenikin tämän seurakunnan alueella. Mikaelin seurakunta on minulle kuin toinen koti. Täällä on hyvä tehdä töitä. Iloitseen, että saan joka päivä työssäni nähdä musiikin hyvää tekevän vaikutuksen.

Mitä toivot työhösi ja miltä näyttää sen tulevaisuus?

AP: Toivon avointa ja ennakkoluulotonta vastaanottoa alueen asukkailta sekä työtovereilta sekä erilaisia työtehtäviä ja haasteita. Tulevaisuus on hämärän peitossa, mutta veikkaan, että muutoksilta ei voi välttyä. Eri asia on se, miten kirkko pystyy

reagoimaan niihin ja toimimaan edelleen yhtenä merkittävänä osana asuinalueen hyväksi.

K: Toivon, että jokainen kokisi Mikaelin seurakunnan paikkana jonne on hyvä tulla. Erityisesti toivon, että musiikki voisi olla yhdistämässä eri-ikäisiä ihmisiä esimerkiksi yhteislaulujen ja kuorotoiminnan välityksellä. Tulevaisuus kanttorina on varmasti juuri sen näköinen kuin sen tekijäkin on. Itse haluaisin olla sellainen kanttori, jota on helppo lähestyä ja jolle uskaltaa tulla jakamaan niin iloja kuin surujakin.

Kirsi ja Ari-Pekka paljastivat myös salaiset supervoimansa kanttorina ja nuorisotyönohjaajana: "Tarkkailun ja kuulemisen taito. Mikään ei jää noteeraamatta", vastaa AP salamyhkäisesti. Kirsin supervoimaa puolestaan ei ole vaikea huomata: "Hymy. Tosin nyt se ei enää ole salainen..." hän nauraa.

Lue AP:n ja Kirsin muistot Mikaelin kirkosta sivulta 14–15.

Lisäksi muita uusia työntekijöitä, nimityksiä ja toimenkuvien muutoksia seurakunnassamme:

Heidi Hakulinen nuorisotyönohjaajan viransijaisena 1.8. alkaen

Jenni Huikuri on aloittanut osa-aikaisena suntiona

Natalia Kuittinen lastenohjaajana 1.8. alkaen **Seija Perttilän** jäätyä eläkkeelle

Marja Lanu seurakuntasihteerin sijaisena 31.12.2018 asti

Pastori **Aimo Lankinen** on saanut rovastin arvonimen 30.5.2018

Sasu Rauhala vihitty papiksi 10.5.2018 työalanaan lapsi- ja perhetyö

Pastori **Mia Iiskolan** toimenkuva on jumalanpalveluselämän kehittäminen

Pastori **Tuomas Pitkänen** on virkavapaalla 1.8.2018–29.1.2019

SEURAKUNTATOIMISTO

Suunnitteletko kastejuhlia tai häitä?

Seurakuntatoimistossa hoidamme kirkollisten toimitusten, kuten kasteen, vihkimisen, kodin siunaamisen sekä kirkossa tapahtuvan hautaan siunaamisen ajanvarauksia. Lisäksi palvelemme avioliiton esteiden tutkintaan sekä kirkon jäsenyyteen liittyvissä asioissa.

Ota yhteyttä tai tule käymään paikan päällä:

Emännänpolku 1, PL 21, 00940 Helsinki
Puhelin 09 2340 4800
helsinginmikael.srk@evl.fi

AVOINNA ma-ti, to-pe klo 9–14,
keskiviikkoisin suljettu

PÄIVYSTÄVÄN PAPIN kanssa voi sopia kaste- ja vihkivarauksista, siunauksista ja muista keskusteluista. Päivystävä pappi on tavattavissa ma-ti ja to-pe klo 10–14, p. 09 2340 4802.

VIRKATODISTUKSIA JA SUKUSELVITYKSIÄ saa Helsingin seurakuntien keskusrekisteristä, Kolmas linja 22, 00530 Helsinki, p. 09 2340 5000.

Seurakunnan palveluja myös verkossa:
www.helsinginseurakunnat.fi/palvelut

Seurakuntatoimistossa palvelevat sihteerit Ulpu Paananen ja Tytti Stolt-Grönholm, viestintä- ja hallintoasioissa Marja Lanu.

Kysyttävää, palautetta, esirukouspyyntöjä?

Ota yhteyttä suoraan työntekijöihin etunimi.sukunimi@evl.fi seurakuntatoimistoon helsinginmikael.srk@evl.fi tai

LISÄTIETOJA TOIMINNASTA JA TAPAHTUMISTA

www.helsinginseurakunnat.fi/mikael

Nettisivuiltamme löydät tapahtumakalenterin, uutisia, ilmoittautumiset tilaisuuksiin, uutiskirjeiden tilauslomakkeet sekä paljon muuta.

Tilaa uutisia ja menovinkkejä seurakunnan toiminnasta kerran kuussa suoraan sähköpostiisi:

- **Perheiden uutiskirjeessä** on lapsi- ja perhe-toiminnan ajankohtaiset asiat
- **Aikuisille suunnatusta uutiskirjeestä** saat helposti tiedot kiinnostavimmista tapahtumista, konserteista, ryhmistä ja muusta toiminnasta. Skannaa oheinen qr-koodi puhelimesi ja liity postituslistalle

SEURAA MEITÄ SOMESSA

Mikaelin seurakunta
Östersundomin kirkko
Mikaelin seurakunnan perheet
Mikaelin tytöt ja pojat
Mikaelin nuoret
Helsingin Mikaelin vapaaehtoiset

helsinginmikaelinsrk
mikaelin_nuoret

Kirkko ja kaupunki -lehti on pääkaupunkiseudun evankelisuterilaisen kirkon jäsenlehti, joka ilmestyy joka toinen torstai. Lehti jaetaan ilmaiseksi koteihin vanhimman taloudessa asuvan kirkon jäsenen nimellä. Lehti myös netissä www.kirkkojakaupunki.fi

Nyt juhlietaan!

Mikaelinkirkon 30-VUOTISJUHLA

sunnuntaina 20.10.2018 klo 11

Juhlamessussa mukana Helsingin piispa **Teemu Laajasalo**,
kirkkoherra **Martti Häkkänen**, pastorit **Marja Lehtinen** ja **Aimo Lankinen**
sekä diakoni **Hanna Videll**.

Musiikissa kanttorit **Mari Lamminen** ja **Kirsi Honkanen-Punkari** sekä
Roosa Punkari, huilu, **Markus Virtala**, trumpetti
ja **Mikaelin laulajat** joht. Jukka Okkonen.

**Messun jälkeen juhlakahvit ja ohjelmaa
seurakuntasalissa.**

Tällä kutsulla* tarjoamme synttärakahvit
kahdelle Mikaelinkirkon kahviossa
sen aukioloaikoina ma–pe klo 10–15.

Tervetuloa!

**ainoastaan osoitteellisella, kotiin lähetetystä lehdestä
irrotetulla kutsulla. Voimassa vuoden 2018 loppuun.*

Leikkaa katkoviivaa pitkin

TOIMIPISTEET:

MIKAELINKIRKKO

Emännänpolku 1, Kontula,
kirkon aula p. 09 2340 4815
Kirkko on avoinna ma–to klo
9–18, pe klo 9–16, su klo 9–15.
Mikaelin kahvio on avoinna
ma–pe klo 9–15.

ÖSTERSUNDOMIN KIRKKO

Kappelintie 60, Itäsalmi,
p. 09 2340 4809

LÄNSIMÄEN KIRKKO

Kerokuja 9, Vantaa (n. 600 m
Mellunmäen metroasemalta)

PÄIVÄKOTI SAKARINMÄKI

Knutersintie 924, Östersundom

LEIKKIPUISTO MELLUNMÄKI

Pyhätunturintie 2, Mellunmäki